

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERMEUWT

ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr F. J. J. Buijendijk, Dr K. Dijk, Prof. Dr V. Hepp, Drs C. Tazelaar en Dr B. Wielenga

Medewerker (Bijdr.): Dr H. A. van Andel, Solo; Drs J. van Andel, 's-Gravenhage; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr Joh. C. Breen, Amsterdam; Drs W. E. Engelkes, Harderwijk; Prof. Dr F. W. Groshede, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, Tiel; Dr B. A. Koopmans, Amsterdam; Dr J. G. Kunst, Arnhem; Dr G. R. Kuyper, Haarlem; Dr H. W. Laman, Assen; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; Dr J. C. de Moor, Utrecht; Dr J. C. Rullmann, Utrecht; Dr K. Schilder, Delft; Dr W. J. A. Schouten, Kampen; Dr J. Thijss, Meppel; Dr D. H. Th. Vollenhoven, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:

Prof. Dr V. HEPP, Van Breestraat 14, Amsterdam.

Druckers-Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.

Voor 't Buitenland en Ned.-Indië f9.— per jaar.

Advertentie: 35 cent per regel.

INHOUD: Het jaar 1923 III. — Uit de Schrift: „Ziende hunne gedachten“ (Matth. 9:3 en 4). — Kerkelijk Leven: Het geschilderde Amerikaanse broederschap I. 10 a 20 p. op het predikantenstruikelblok. — Toespraken: Kerkraam, Bidden op reis. — Uit het Pol. en Soc. Leven: Sociale Vrede IV. — Literatuur en Kunst: Van Afrikaanschen grond. — Kuyper-bibliografie NCL. — Zending en Evangelisatie: De algemeene Ned. Zendingconferentie. — Boekbespreking. — Kerknieuws.

HET JAAR 1923.

III.

Sinds ik mijn vorig artikel schreef, is er een statistiek gepubliceerd, waaruit blijkt, dat Frankrijk in 1923 een klein geboorteoverschot had. Invloed op mijn beschouwing heeft dit niet. 1923 was over 't geheel een gezond jaar. De sterftecijfers waren gering. Als volk schijnt Frankrijk toch tot uitsterven gedoemd. Maar ik meende deze rectificatie toch even te moeten aanbrengen.

Aan Frankrijk is België zoo nauw verbonden, dat er bijna geen aparte vermelding van behoeft gemaakt. De daling van den Franschen franc is ook daar voelbaar. Als Frankrijk in de diepte stort, stort ook België mee, niet alleen politiek, maar ook economisch.

Niet zoo stevig, maar toch ook stevig is Engeland aan Frankrijk verbonden. Engeland verkeert in de moeilijke positie, dat het geregeld de reuten van zijn schuldenlast aan de Vereenigde Staten betaalt en dat het niet alleen geen sou van wat Frankrijk hem schuldig is, terugkrijgt, maar nog rente moet betalen voor het geld, dat hij ten behoeve van Marianne heeft geleend. De voeten der belastingbetalers liggen in den stok, terwijl helaas een leger van werklozen ledig rondloopt. Engeland moet leven van den wereldhandel en... er is geen negotie. Het poogt telkens kontrakten met Rusland aan te gaan, maar wil zijn vingers niet branden. Het is in den grond der zaak vóór het financieel herstel van Duitschland en zou ten eigen profijte zeer ver willen gaan, maar als het Frankrijk tegen zich krijgt, verliest het de oorlogsgelden. De Britsche politiek heeft misschien nog nimmer zoo sterk gelaveerd als in het afgelopen jaar. Het wil ver weg van den chaos, maar het draait er altijd om heen. Het economische vraagstuk: vrijhandel of protektie beheerschte er de verkiezingen. Het pond sterling moest het tegen den dollar afleggen. Het is een meewarig gezicht Engeland te zien rondlopen om te kijken of het ook een vruchtje kan krijgen. Zeker, Engeland is Duitschland niet. Dat verschil is te groot. Maar het leeft toch in groote economische zorg. Het tobt.

Rusland tobt niet. Aan het begin van het Nieuwjaar voerde het een optimistisch walsje uit. Het klonk als: „we zijn er weer bovenop“ (his). Maar Rusland is het land van den schijn. Het bedroeg indertijd Catharina. Waarom zou het nu het buitenland niet bedriegen? Hoe tracht men buitenlandsche bezoekers niet op alle manier het spoor bijster te maken, den moeten kant te laten zien? Twee dingen schijnen vast te staan: dat er van ondervoeding van het volk geen sprake meer is, wel van onderkleeding (men lotte op den kleintoon) en dat, zooals onlangs nog een deskundige berekende de koopkracht van het volk gelijk nul is.

Als 't eens begon te kraken in deze landen, zouden de andere staten niet bij machte zijn de instorting tegen te houden. Zij trekken alles in den afgrond mee. Trouwens in den Balkan en met name in Griekenland is schraalhans koninkmeester. Italië en Spanje behoorden ook vóór den oorlog reeds niet tot de financieel sterken. Zwitserland lijdt onder het geringe vreemdelingen-verkeer. Oostenrijk is op den weg naar herstel, maar kan nog niet ontslagen. Hongarije wil gaarne in hetzelfde ziekenhuis worden opgenomen als Oostenrijk. De Scandinavische landen zagen hun economischen toestand iets beteren. Denemarken, dank zij een Engelsch-Amerikaansch krediet van 5 miljoen pond, Noorwegen, dank zij den steun,

welken de voornaamste banken van den Noorweegschen Staat ontvingen.

En Nederland?

Het „Haagsch Maandblad“ opende met een artikel: „Nu de gulden daalt!“ De waarde van den gulden is naar omlaag gegaan. Dit feit mag niet worden geloosend. Toch zoeken de mannen, die 't weten kunnen, er geen verontrustende oorzaak achter. Van inflatie is er volgens hen nog geen sprake. Maar oud-minister Treub lei er dezer dagen terecht den nadruk op, dat een budgetair evenwicht de groote voorwaarde is van de veiligstelling van den gulden. Bovendien, dat het vet van de soep is, zien wij wel in onze havens, merken we aan de werkloosheid. Ook aan de actie der Socialisten. Ware er geen troebel water, dan konden zij niet visschen. Evenwel sneed Troelstra zich in de nauwheid nog even in de vingers door te oeren: een beetje inflatie is zoo erg niet. Dit zoo'n gezegde wordt men meer wijs, dan uit al Wibaut's plannen in portefeuille.

Zoo leeft Europa a la Bohémienne.

Het zou gaarne een ander leven leiden.

Een lichtstraal werpt het reeds aangevangen onderzoek der twee Amerikaanse experts.

Financieel herstel van Duitschland is volgens hen het serum tegen den ondergang der Europeesche beschaving.

Het ware te wenschen, dat hun gelukke, wat anderen niet is gelukt.

Slagen zij niet, dan is men wederom een illusie minder rijk.

En wat er dan gebeurt, weet alleen Hij, dien de volkeren der aarde nog altijd miskennen.

HEPP.

UIT DE SCHRIFT.

„Ziende hunne gedachten“.

En zie, sommigen der Schriftgeleerden zeiden in zichzelf: Deze lastert God. En Jezus, ziende hunne gedachten, zeide: Waarom overdunkt gij kwaad in uwe harten? Matth. 9:3 en 4.

Zal onze belijdenis, dat Jezus' verkeer onder ons een groot lijden voor Hem is geweest, van oogenblik tot oogenblik, gedurende den ganschen tijd Zijns levens op de aarde, persoonlijk zielsbezit voor ons worden, dan moeten we in de beschouwing van Zijn leven niet bij het uitwendige blijven staan.

Dan zouden we trouwens vóór den grooten lijdensdag slechts van weinig lijden weten.

We zouden kunnen denken aan de schamelheid der kribbe, aan de moordplannen van Herodes, aan de vlucht naar Egypte. Maar dat alles ging toch buiten het menschelek bewustzijn des Heeren om.

We zouden nog kunnen denken aan de pogingen der Nazareners om Hem van de stielte te dringen, aan de Farizeeën en Schriftgeleerden, als ze een- en andermaal naar steenen grijpen om Hem er mee te verpletteren.

Onze bezinning over Jezus' levenslijden blijft zoo jammerlijk oppervlakkig, als we enkel of ook maar in de eerste plaats aan het uitwendige en lichamelijke denken.

Zijn ziel heeft Hij tot een schuldoffer gesteld. Om den arbeid zijner ziel zal Hij het zien.

En dien zielearbeid moeten we niet enkel in Gethsemane zoeken.

Dat schuldoffer brangt Hij niet enkel aan het kruis.

Dat zieleleed heeft Hij gedurende den ganschen tijd Zijns levens op de aarde moeten doorworstelen. Hij doorworstelde het „ziende hunne gedachten“.

Hoe zou het ons al pijnigen, vooral wanneer we, in hoe kleinen kring ook, een eenigszins in het oog loopende plaats innemen, indien we eens alles konden hooren, wat de menschen achter onzen rug om van ons zeggen en oordeelen!

Gelukkig, dat we er maar weinig van hooren.

En ze doen ons geen dienst, althans lang niet altijd, die het ons ijerig zoeken over te brengen.

Maar als we nu óók nog moesten weten, wat de menschen niet durven zeggen, maar toch van ons denken zonder het te zeggen.

En dan kan men in ons zoo veel afkeuren, in ons, zondige, gebrekkige menschen, wier zuiverste bedoelingen in de uitvoering nog zoo leelijk door onze zonden worden beoedeld.

Wij lijden onder heiligen men ons aandoet of omtrent ons uitsprekt. Ons pijnigt slechts de openlijke miskenning.

En tegen deze pijn kunnen we onze ziel nog pantsen. We kunnen door de spanning van onzen menscheleken wil ons nog tot onandoenlijkheid zoeken op te werken.

Maar Jezus heeft, gevoelig, subtiel gevoelig als niemand onzer in Zijn door geen enkele zonde vergroefd binnenste elke pijn doorgemaakt.

Hij wist alles, wat in den mensch was.

Hier staat het en het roept een wereld van doordeden zieleleed voor ons op: „En Jezus, ziende hunne gedachten...“

Hij komt om de wereld met Zijn groote liefde te zegenen. En men werpt Hem Zijn liefde in het aangezicht terug.

En dat ziet Hij nu.

Hij ziet het, éér het te zien is.

Hij ziet het, éér er iets tegen Hem gedaan wordt. Ja éér er ook maar één woord tegen Hem gesproken wordt of verbeten één schimpcheut terzij wordt weggegrond.

Hij ziet de ergernis, de vijandschap, den haat, kiemen en groeien in het hart van den mensch.

Daardoor weet Hij, dat Hij zal verworpen worden door Israëls oversten en veel van hen zal moeten lijden, éér iemand er over durft spreken om Hem te verwerpen en te doen lijden.

Hij ziet het kruis éér iemand van een kruis heeft gerept.

En dat niet enkel, doordat Hij uit de Schriften, Zijn Messiasprogram zuiver heeft gelezen.

En óók niet enkel door innerlijke bekendmaking van de zijde Zijns Vaders.

Maar ook hierdoor, wijl Hij de gedachten der menschen doórziet. Hij ziet ze kiemen, groeien, rijpen.

Totdat Judas zich aanmeldt om Hem te verlaten.

Totdat de bende met zwaarden en stokken uitgaat in den nacht.

Totdat het komt, wat Hij lang tevoren zag komen in hunne gedachten.

Daarin is Zijn leven onder ons één offer geweest. Eén lijden. Eén kruis.

Het is, als wanneer wij moesten leven, dag aan dag in een van benauwende dampen verzadigde atmosfeer, die ons den adem bijkans zou benemen en de keel zou toenijpen.

Beschuldigingen, fijn uitgedacht, leugens, heimelijk overlegd, strikken in stilte gespannen, Jezus is er van omringd geweest.

En Hij heeft het lijdend en duldend, alles gedragen!

Hij had deze wereld van zich kunnen slingeren in heiligen afschuw.

Eén bedé, één stille verlangenszucht en méér dan twaalf legioenen engelen zouden Hem zijn toegemoetgesneld om Hem uit deze vergiftigde gedachtensteer uit te lichten en Hem in hemelsche heerlijkheid eenwig als hun Koning te huldigen.

Maar Hij wilde hunne gedachten zien!

Hij geeft er zich aan over!

Hij maakt het ten volle dóór!

Hij wil de verwerping. Hij wil het kruis. Hij wil den vloek. Hij wil de hel.

Om onze aanneming tot kinderen, om onze verheerlijking, om onzen zegen, om onzen hemel.
